

О.В. Лезік, С.В. Черкашин

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЗАХИЩЕНОСТІ ЗЕНІТНИХ КОМПЛЕКСІВ ОЗБРОЄННЯ ВІЙСЬК ППО СВ

Анотація. В період розвитку засобів повітряного нападу противника, стало вкрай необхідним завданням – пошук новітніх механізмів збереження життя та здоров'я військовослужбовців, збереження бойового потенціалу озброєння та військової техніки, шляхів та методів виконання бойових завдань за призначенням.

Ключові слова: високоточні засоби ураження, системи ППО, радіо-електронні засоби, оптико-електронні засоби, електромагнітна енергія.

Abstract. During the period of development of the enemy's air attack means, it became an extremely necessary task - to search for the latest mechanisms for preserving the life and health of servicemen, preserving the combat potential of weapons and military equipment, ways and methods of performing combat missions as intended.

Keywords: high-precision weapons, air defense systems, radio-electronic means, optical-electronic means, electromagnetic energy.

Захист систем ППО СВ в умовах ведення активних бойових дій – є невід'ємною складовою організації бою(дій), і вимагає від командирів на всіх рівнях, здійснювати пошук нових способів і методів шляхів покращення захищеності зразків озброєння, життя та здоров'я особового складу. Захист систем ППО СВ, сучасні засоби повітряного нападу противника, способи захисту від ураження повітряним противником.

Питання захисту систем озброєння ППО СВ від високоточної зброї дуже актуальні на цей час. Одною з основних проблем низької ефективності дій сил ППО у всіх війнах останнього часу була у слабкій живучості елементів систем ППО від ударів високоточними засобами ураження(ВТЗУ) повітряного противника типу "повітря-поверхня". Ця проблема є комплексною, вона була та є одною з ключових для систем озброєння ППО.

Досвід війни вказує, що для ураження системи ППО повітряний агресор все більш активно використовує ВТЗУ(до 95 %). Цей показник вказує на те, щоб розглядати проблему забезпечення живучості в якості ключової при виконанні завдань з ППО та приділяти увагу щодо захисту систем озброєння від високоточної зброї(ВТЗ). Основна відмінність ВТЗ від звичайної некерованої зброї складається в наявності системи управління, яка забезпечує наведення ВТЗУ, що керується. Всі системи управління ВТЗ розподіляються на три групи: системи самонаведення, інерціальні з корекцією та комбіновані.

Системи самонаведення ВТЗУ реалізують один з методів наведення: активний, полу активний або пасивний. Всі вони пов'язані з випромінюванням ГСН. Сучасні ГСН відносяться до двох груп: радіо- та оптико-електронні засоби(РЕЗ та ОЕЗ). До РЕЗ відносяться радіолокаційні(РЛ), до ОЕЗ відносяться тепловізійні(ТПВ), телевізійні(ТВ) та лазерні(Л) ГСН. Розмірність чутливості приймачів ГСН визначається їх типом та призначенням. Треба враховувати, що для вирішення задач точного наведення для кожного типу ГСН є необхідним дуже низький рівень електромагнітної або теплової енергії, яка випромінюється ОВТ.

Як вказує досвід війни, найкращі розрахунки БМ, ЗСУ враховували цю інформацію при виборі засобів та способів захисту від ВТЗ, до яких можна віднести маневр, зміну позицій, застосування імітуючи джерел радіовипромінювання, короточасне включення високочастотного випромінювання БМ, ЗСУ, використання радіо поглинаючих матеріалів тощо. Дуже вдалим було застосування та періодична зміна деформуєчих масок, замаскованих укрить, використання підручних засобів, димів та аерозолів.

Отже, увага до розробки високоефективних комплексів, методів та рекомендацій щодо підготовки фахівців для захисту ОВТ ППО від ВТЗ повинна бути адекватною до загрози. Досвід війни вказує, що тільки комплекс захисних засобів та способів, особливо нестандартних для противника, може забезпечити живучість ППО. Реалізацією захисту зразків ОВТ підрозділів ППО Сухопутних військ, від вогневого ураження противником, стало використання металевих сіток, під час обладнання тимчасових та запасних позицій. Це дозволяє зменшити рівень ймовірності вдалого застосування противником БпЛА-камікадзе типу «Ланцет» та FPV-дронів.

Список використаних джерел

1. Забезпечення бойових дій підрозділів військ протиповітряної оборони Сухопутних військ. Ч 1. Бойове та тилове забезпечення бойових дій підрозділів військ протиповітряної оборони Сухопутних військ: навч. посіб. / С. В. Орехов, С. В. Ворошилов, О. В. Лезік та ін. ; за заг. ред. С. В. Орехова. – Х. : Харківський національний університет Повітряних Сил, 2012.
2. Тактика підрозділів військ ППО СВ: підручник. / Волков А.Ф., Орехов С.В., Оборонов М.І. та ін.; за заг. ред. А.Ф. Волкова. – Х.: Харківський національний університет Повітряних Сил, 2020.
3. Бойовий Статут військ протиповітряної оборони Сухопутних військ. Ч.ІІІ. (Взвод, відділення (обслуга). - К.: Київ, 2016.

Лезік Олександр Віталійович, кандидат військових наук, доцент кафедри тактики військ протиповітряної оборони Сухопутних військ факультету протиповітряної оборони Сухопутних військ, Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, місто Харків

cherkashynppo@gmail.com

Oleksandr Lezik, Candidate of Military Sciences, Associate Professor of the Department of Tactics of Air Defense Forces of the Ground Forces of the Faculty of Air Defense of the Ground Forces, Kharkiv National University of Air Forces named after Ivan Kozhedub, Kharkiv

cherkashynppo@gmail.com

Черкашин Сергій Володимирович, викладач кафедри тактики військ протиповітряної оборони Сухопутних військ факультету протиповітряної оборони Сухопутних військ, Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, місто Харків

cherkashynppo@gmail.com

Serhiy Cherkashyn, Lecturer of the Department of Tactics of the Air Defense Forces of the Ground Forces of the Faculty of Air Defense of the Ground Forces, Kharkiv National University of the Air Force named after Ivan Kozhedub, Kharkov

cherkashynppo@gmail.com